

عنوان مقاله:

بررسی رابطه عوامل محیطی با پراکنش جوامع گیاهی مراتع سرچاه معماری شهرستان بیرجند

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 21، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

رضا یاری - دانش آموخته کارشناسی ارشد، رشته مرتع داری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

حسین آذرنبوند - دانشیار، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

محمدعلی زارع چاهوکی - دانشیار، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

جلیل فرزادمهر - استادیار، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

فیروزه مقیمی نژاد - دانش آموخته کارشناسی ارشد، رشته مرتع داری، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

هدف از تحقیق حاضر بررسی عوامل محیطی موثر در پراکنش پوشش گیاهی مراتع سرچاه معماری بیرجند بود. پس از بازدید صحرایی، پنج تیپ گیاهی به روش فیزیونومی انتخاب و در منطقه معرف هر تیپ گیاهی نمونه برداری در امتداد ترانسکت و در داخل پلات های مربعی از پوشش گیاهی و خاک به روش تصادفی - سیستماتیک انجام شد. اندازه پلات ها با توجه به نوع و پراکنش گونه های گیاهی ۱، ۳ و ۱۶ مترمربع و تعداد ۴۵ پلات در منطقه معرف هر تیپ گیاهی در امتداد ترانسکت قرار داده شد. فاکتورهای اندازه گیری شده شامل درصد پوشش گیاهی در تمامی پلات ها و از پلات های اول و انتهایی هر ترانسکت از دو عمق ۳۰-۸۰ و ۸۰-۳۰ سانتی متر نمونه خاک برداشت شد. ویژگی های خاک شامل: بافت خاک، درصد آهک، رطوبت اشباع، گچ، اسیدیتنه، هدایت الکتریکی، یون های محلول (سدیم، کلسیم، پتاسیم، منیزیم، کلر) در آزمایشگاه و ویژگی های توپوگرافی شامل: درصد شیب، جهت و ارتفاع از سطح دریا اندازه گیری گردید. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات خاک و پوشش گیاهی از روش های آماری تجزیه واریانس یک طرفه و تحلیل مولفه های اصلی استفاده شد. نتایج حاصل از روش PCA نشان داد که از بین عوامل محیطی مورد بررسی، هدایت الکتریکی، درصد شن، درصد شیب، درصد گچ، درصد ماده آلی و مقدار سدیم محلول از مهمترین عوامل محیطی تاثیرگذار بر پراکنش پوشش گیاهی منطقه مورد مطالعه بود. به طوری که مجموع این عوامل ۳۷/۸۹ درصد پراکنش پوشش گیاهی منطقه را توجیه کردند. نتایج رسته بندی حاصل از روش PCA دو محور اصلی نشان داد که محور اول رسته بندی ۷۴/۷۰ درصد پراکنش پوشش گیاهی و محور دوم ۶۳/۱۸ درصد پراکنش پوشش گیاهی را توجیه کرد. متغیرهای محور اول شامل درصد شن، هدایت الکتریکی، درصد گچ، مقدار سدیم و همچنین درصد ماده آلی عمق یک و با توجه به علامت جبری متغیرها، پراکنش پوشش گیاهی منطقه مورد مطالعه با درصد شن همبستگی مثبت و با هدایت الکتریکی، درصد گچ، مقدار سدیم و همچنین درصد ماده آلی عمق یک همبستگی منفی داشت. متغیرهای محور دوم نمودار رسته بندی شامل درصد شیب و ماده آلی عمق دو است و با توجه به علامت جبری متغیرها، پراکنش پوشش گیاهی با درصد شیب و ماده آلی عمق دو همبستگی منفی داشت.

کلمات کلیدی:

پراکنش پوشش گیاهی، عوامل محیطی، تجزیه مولفه های اصلی، مراتع سرچاه معماری بیرجند

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1632670>

